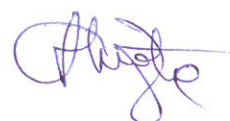

Schemă de ajutor de stat

Finanțarea proiectelor CDI conform Programului Creșterea competitivității economiei românești prin cercetare, dezvoltare și inovare

1. Domeniu de aplicabilitate
2. Obiective
3. Legislație
4. Administrator
5. Definiții
6. Beneficiari
7. Condiții și criterii
8. Durata schemei de ajutor de stat
9. Bugetul schemei de ajutor de stat
10. Eligibilitate
11. Intensitatea ajutorului de stat
12. Cheltuieli (costuri) eligibile
13. Cumul
14. Efectul stimulat
15. Monitorizare și raportare

1. Domeniu de aplicabilitate

Art.1

(1) Prezenta procedura instituie o schemă transparentă⁶ de ajutor de stat pentru sprijinirea activităților de cercetare, dezvoltare și inovare (CDI), denumită în continuare Schema.

(2) Activitățile CDI sunt specificate în proiecte de cercetare, dezvoltare și inovare derulate în cadrul Programului 2 - Creșterea competitivității economiei românești prin cercetare, dezvoltare și inovare din cadrul Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2015-2020 (PN CDI III).

(3) Ajutorul de stat se acordă sub formă de subvenție, în baza unui contract de finanțare.

(4) Schema este exceptată de la obligația de notificare către Comisia Europeană, în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutor compatibile cu piața comună în aplicarea art. 107 și 108 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare), publicat în Jurnalul Oficial al UE nr. L187/26.06.2014.

Art.2

(1) Prezenta schemă nu se aplică:

- (a) Ajutoarelor destinate activităților legate de exportul către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoarelor legate direct de cantitățile exportate, de înființarea și funcționarea unei rețele de distribuție sau de alte costuri curente legate de activitatea de export;
- (b) Ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de produsele importate.

(2) Prezenta Schemă nu se aplică:

- (a) Ajutoarelor acordate în sectorul pescuitului și al acvaculturii, astfel cum este reglementat de Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului (1), cu excepția ajutoarelor pentru accesul IMM-urilor la finanțare (ajutoare pentru întreprinderile nou-înființate), ajutoarelor în materie de cercetare și dezvoltare, și ajutoarelor pentru inovare destinate IMM-urilor;
- (b) Ajutoarelor acordate în sectorul producției agricole primare, cu excepția ajutoarelor pentru cercetare și dezvoltare și ajutoarelor pentru inovare destinate IMM-urilor;

⁶ Reg.(UE) 651/2014, Art.5 (Transparența ajutorului):

- (1) Prezentul regulament se aplică numai ajutoarelor pentru care este posibilă calcularea ex ante cu exactitate a echivalentului subvenție brută pentru ajutoare, fără a fi necesară efectuarea unei evaluări a riscurilor („ajutoare transparente”).
- (2) Sunt considerate transparente următoarele categorii de ajutor: (a) ajutoarele conținute în granturi și subvenții la dobândă.

(c) Ajutoarelor acordate în sectorul prelucrării și comercializării produselor agricole, în următoarele cazuri:

(i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității unor astfel de produse achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective; sau

(ii) atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari;

(3) În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea atât în sectoarele excluse menționate mai sus, cât și în sectoarele care intră în domeniul de aplicare a prezentei scheme de ajutor de stat, prevederile prezentei Scheme se aplică ajutoarelor acordate pentru aceste ultime sectoare sau activități, cu condiția ca furnizorul și beneficiarul de ajutor de stat să se asigure, prin mijloace corespunzătoare, precum separarea activităților sau o distincție între costuri, că activitățile desfășurate în sectoarele excluse nu beneficiază de ajutoarele acordate în conformitate cu prezenta schema de ajutor de stat.

2. Obiective

Art.3

(1) Schema sprijină îndeplinirea obiectivelor generale stipulate în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2014-2020 (SNCDI 20):

- creșterea competitivității economiei românești prin inovare;
- creșterea contribuției românești la progresul cunoașterii;
- creșterea rolului științei în societate.

(2) Schema contribuie la îndeplinirea obiectivelor specifice Programului 2 - Creșterea competitivității economiei românești prin cercetare, dezvoltare și inovare din cadrul PN CDI III:

- a) Stimularea progresului întreprinderilor pe lanțurile de valoare și a parteneriatelor cu universitățile publice, prin maximizarea valorii adăugate din producția de bunuri inovatoare (tehnologii, produse, servicii) bazate pe cercetare științifică (proprie sau externalizată);
- b) Creșterea capacității întreprinderilor de a absorbi tehnologie de ultimă generație, și de a adapta aceste tehnologii la nevoile piețelor țintă;
- c) Crearea unui mediu stimulativ pentru inițiativa sectorului privat, prin instrumente de antrenare a antreprenoriatului, de sprijin pentru comercializarea rezultatelor de cercetare-dezvoltare, și de constituire a parteneriatelor dintre operatorii economici, organizațiile de cercetare și diseminare a cunoștințelor, și, eventual, autoritățile publice locale;
- d) Susținerea proceselor de specializare inteligentă, prin concentrarea resurselor în sectoare cu relevanță economică și cu potențial de cercetare demonstrat, prin parteneriate public-public și public-privat - care să conducă la concentrare, eficiență și eficacitate și la deblocarea potențialului identificat;

- e) Dezvoltarea activităților CDI în domenii de interes social general, pentru a mări capacitatea sectorului public de cercetare de a răspunde provocărilor globale care afectează economia României.

3. Legislație

Art.4

Prezenta schema este elaborata in conformitate cu:

- Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17.06.2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 187 din 26 iunie 2014;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii Concurenței nr. 21/1996, aprobată prin Legea nr. 20/2015;
- Ordonanța Guvernului nr. 57/2002, aprobată cu modificari si completari prin Legea nr. 324/2003, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 929 /2014 - pentru aprobarea Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (SNCDI 20);
- Hotărârea Guvernului nr. 583/2015 - pentru aprobarea Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare III, pentru perioada 2015-2020.

4. Administrare

Art.5

(1) Furnizorul de ajutor de stat este Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare.

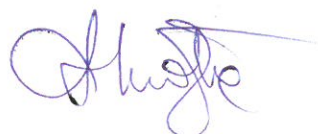
(2) Autoritatea care administrează Schema este Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare, prin direcțiile proprii, prin instituțiile publice din subordine, sau prin alte organizații care implementează programele componente ale PNCDI III, în calitate de conducători de program.

5. Definiții

Art.6

În prezentă Schemă, termenii au înțelesurile de mai jos.

1) **Activități de inovare** sunt activități desfășurate de agenți economici, sau de organizații de cercetare, destinate obținerii unor produse sau procese noi sau semnificativ îmbunătățite (în cazul agenților economici, activitatea principală se încadrează în următoarele diviziuni CAEN Rev.2: 05÷09, 10÷33, 35, 36÷39, 46, 49÷53, 58÷63, 64÷66, 71, 72, 73);

- 2) **Administrarea schemei** constă în totalitatea activităților specifice de coordonare (planificare, programare, finanțare), control (monitorizare, evaluare, actualizare informații) și raportare privind desfășurarea și rezultatele schemei de ajutor de stat.
- 3) **Ajutoare/ajutor de stat** este orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- 4) **Agent economic** este o entitate care prestează activități cu caracter economic, adică activități care constau în oferirea de bunuri și/sau servicii pe piață, indiferent de statutul său legal sau modul de finanțare.
- 5) **Cercetare fundamentală** înseamnă activitatea experimentală sau teoretică întreprinsă, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi despre bazele fenomenelor și faptelor observabile, fără a fi avută în vedere nicio aplicare sau utilizare comercială directă;
- 6) **Cercetare industrială** înseamnă cercetare sau investigație critică, planificată, în scopul dobândirii de cunoștințe și competențe noi pentru elaborarea unor noi produse, procese, sau servicii, sau pentru realizarea unei îmbunătățiri semnificative a produselor, proceselor sau serviciilor existente. Aceasta cuprinde crearea de părți component pentru sisteme complexe și poate include construcția de prototipuri în laborator sau într-un mediu cu interfețe simulate ale sistemelor existente, precum și de linii pilot, atunci când acest lucru este necesar pentru cercetarea industrială și, în special, pentru validarea tehnologiilor generice;
- 7) **Colaborare efectivă** înseamnă colaborare între cel puțin două părți independente în vederea schimbului de cunoștințe și tehnologii sau în vederea atingerii unui obiectiv comun, bazată pe diviziunea muncii, în cadrul căreia părțile definesc de comun acord domeniul de aplicare a proiectului de colaborare, contribuie la punerea în aplicare a acestuia și împart riscurile și rezultatele. Este posibil ca una sau mai multe părți să suporte integral costurile proiectului și, prin urmare, celelalte părți să nu fie expuse la riscurile financiare pe care le presupune acesta. Cercetarea contractuală și furnizarea de servicii de cercetare nu sunt considerate forme de colaborare;
- 8) **Cooperare organizațională** înseamnă dezvoltarea de strategii de afaceri sau de structuri de gestionare comune, furnizarea de servicii comune sau de servicii în vederea facilitării cooperării, activități coordonate precum cercetarea sau comercializarea, sprijinirea rețelelor și a clusterelor de întreprinderi, îmbunătățirea accesibilității și a comunicării, utilizarea de instrumente comune în vederea încurajării antreprenoriatului și a schimburilor comerciale cu IMM-uri.
- 9) **Contract de finanțare** - contractul în care una dintre părți, denumită autoritate contractantă, are dreptul și obligația de a impune în mod univoc celeilalte părți, denumită contractor, obiectivele pentru care se face finanțarea și condițiile în care se realizează această finanțare;
- 10) **Costuri (cheltuieli) cu personalul** înseamnă costul cercetătorilor, al tehnicienilor și al altor membri ai personalului de sprijin în măsura în care sunt angajați în proiectul sau activitatea respectivă;
- 11) **Detasare** înseamnă angajarea temporară de personal de către un beneficiar, cu drept de a reveni la angajatorul anterior;
- 12) **Dezvoltare experimentală** înseamnă dobândirea, combinarea, modelarea și utilizarea unor cunoștințe și competențe relevante existente de ordin științific, tehnologic, de afaceri și altele, cu scopul de a dezvolta produse, procese sau servicii noi sau îmbunătățite. Aceasta

poate include, de exemplu, și activități care vizează definirea, planificarea și documentarea conceptuală a noilor produse, procese sau servicii.

Dezvoltarea experimentală poate include crearea de prototipuri, demonstrarea, crearea de proiecte-pilot, testarea și validarea unor produse, procese sau servicii noi sau îmbunătățite în medii reprezentative pentru condițiile de funcționare reale, în cazul în care obiectivul principal este de a aduce noi îmbunătățiri tehnice produselor, proceselor sau serviciilor care nu sunt definitivitate în mod substanțial. Aceasta poate include dezvoltarea unui prototip sau pilot utilizabil comercial care este în mod obligatoriu produsul comercial final și a cărui producție este prea costisitoare pentru ca acesta să fie utilizat exclusiv în scopuri demonstrative și de validare.

Dezvoltarea experimentală nu include modificările de rutină sau periodice aduse produselor, liniilor de producție, proceselor de fabricație, serviciilor existente și altor operațiuni în curs, chiar dacă modificările respective ar putea reprezenta ameliorări;

13) **Inovare de proces** înseamnă punerea în aplicare a unei metode de producție sau de livrare noi sau îmbunătățite semnificativ (inclusiv modificări semnificative de tehnici, echipamente sau "software"), excepție făcând schimbările sau îmbunătățirile minore, creșterea capacităților de producție sau de prestare de servicii prin adăugarea de sisteme de fabricație sau logistice care sunt foarte asemănătoare cu cele utilizate deja, încetarea utilizării unui proces, simpla înlocuire sau majorare a capitalului, schimbări rezultate numai din modificarea prețurilor factorilor, personalizarea producției, localizarea, schimbările regulate, sezoniere și alte schimbări ciclice și comercializarea de produse noi sau îmbunătățite semnificativ;

14) **Intensitatea ajutorului** înseamnă valoarea brută a ajutorului, exprimată ca procent din costurile eligibile, înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe. Costurile eligibile se susțin prin documente justificative clare, specifice și contemporane cu faptele. Ajutorul plătit în mai multe tranșe se actualizează la valoarea lui în momentul acordării. Costurile eligibile se actualizează la valoarea pe care o au la momentul acordării ajutorului. Rata dobânzii care trebuie aplicată la actualizare este rata de actualizare aplicabilă la data acordării ajutorului. Intensitatea ajutorului se calculează pentru fiecare beneficiar;

15) **Întreprindere în dificultate** înseamnă o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

(a) În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

(b) În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de

la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

(c) Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

(d) Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

(e) În cazul unei întreprinderi care nu este un IMM, atunci când, în ultimii doi ani:

- Raportul datoriei/capitaluri proprii al întreprinderii este mai mare de 7,5; și
- Capacitatea de acoperire a dobânzilor, calculată pe baza EBITDA, se situează sub valoarea 1,0.

16) **Întreprinderi mici și mijlocii (IMM)** sunt întreprinderile care respecta criteriile prevazute în Anexa I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014. În schema de față, micro-întreprinderile sunt încadrate în categoria întreprinderilor mici;

17) **Întreprinderi mari** sunt întreprinderile care nu îndeplinesc criteriile prevazute în Anexa I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014;

18) **Produse** – bunuri sau servicii destinate pieței.

19) **Organizație de cercetare (și diseminare) a cunoștințelor** înseamnă o entitate (cum ar fi universitățile sau institutele de cercetare, agențiile de transfer de tehnologie, intermediarii pentru inovare, entitățile de colaborare fizice sau virtuale orientate spre cercetare), indiferent de statutul său juridic (organizație de drept public sau privat) sau de modalitatea de finanțare, al cărei obiectiv principal este de a efectua în mod independent cercetare fundamentală, cercetare industrială sau dezvoltare experimentală, sau de a disemina la scară largă rezultatele unor astfel de activități, prin predare, publicare, sau transfer de cunoștințe. În cazul în care entitatea desfășoară și activități economice, finanțarea, costurile și veniturile activităților economice respective trebuie să fie contabilizate separat. Întreprinderile care pot exercita o influență decisivă asupra unei astfel de entități, de exemplu, în calitate de acționari sau asociați, nu pot beneficia de acces preferențial la rezultatele generate de aceasta;

20) **Personal cu înaltă calificare** înseamnă personalul având studii superioare și cel puțin 5 ani de experiență profesională relevantă, care poate include și formarea în cadrul unui doctorat;

21) **Servicii de consultanță în domeniul inovării** înseamnă servicii de consultanță, asistență și formare profesională în ceea ce privește transferul de cunoștințe, achiziția, protecția și valorificarea activelor necorporale, utilizarea standardelor și a reglementărilor care le conțin;

22) **Servicii de asistență în domeniul inovării** înseamnă furnizarea de spații de lucru, bănci de date, biblioteci, cercetare de piață, laboratoare, etichetare de calitate, testarea și certificarea calității în scopul dezvoltării de produse, procese sau servicii mai eficiente;

23) **Servicii de consultanță în domeniul cooperării** înseamnă consultanță, asistență și formare în vederea realizării de schimb de cunoștințe și experiență și a îmbunătățirii cooperării.

24) **Servicii de sprijin legat de cooperare** înseamnă furnizarea de spații pentru birouri, site-uri internet, bănci de date, biblioteci, cercetări de piață, manuale, documente de lucru și documente model.

25) **Studiu de fezabilitate** înseamnă evaluarea și analiza potențialului unui proiect care urmărește să vină în sprijinul procesului decizional, evidențiind în mod obiectiv și rațional punctele forte și punctele slabe ale acestuia, oportunitățile și amenințările, și identificând resursele necesare pentru punerea în practică și, în ultimă instanță, perspectivele de succes ale acestuia;

26) **Subvenție (grant)** – transfer nerambursabil de resurse din bugetul de stat către un anumit domeniu sau anumite întreprinderi, în schimbul respectării anumitor condiții.

6. Beneficiari

Art.7

(1) Beneficiarii ajutorului de stat sunt agenții economici, entități legal constituite, indiferent de statutul juridic, care au cercetarea, dezvoltarea tehnologică, sau inovarea în obiectul de activitate, și care prestează activități cu caracter economic, respectiv activități care constă în oferirea de produse destinate vânzării pe piață. Aceștia pot fi:

(a) De drept privat:

(i) unități de cercetare-dezvoltare organizate ca întreprinderi⁷;

(ii) întreprinderi, precum și structurile acestora, care realizează activități de cercetare-dezvoltare;

(iii) instituții de învățământ superior private acreditate, sau structuri ale acestora;

(iv) organizații neguvernamentale care realizează activități de cercetare-dezvoltare.

(b) De drept public:

(i) institute sau centre de cercetare-dezvoltare organizate în cadrul societăților naționale, companiilor naționale și regiilor autonome;

(ii) centre internaționale de cercetare-dezvoltare înființate în baza unor acorduri internaționale.

(2) Organizațiile de cercetare, care respectă, cumulativ, toate condițiile următoare, stipulate într-o declarație pe proprie răspundere, nu se consideră a fi beneficiare ale ajutorului de stat:

(a) Sunt instituții de învățământ superior, sau activitatea de CD⁸ este principala activitate din statut, sau din actul juridic de înființare, sau obiectul principal de activitate este

⁷ Pot fi întreprinderi mici, mijlocii sau mari.

⁸ Cod 73 în clasa CAEN Rev. 2.

diseminarea la scară largă a rezultatelor unor activități CD prin predare, publicare sau transfer de cunoștințe;

- (b) În cazul în care există întreprinderi care pot exercita o influență decisivă asupra organizației (prin acționari sau asociați), acestea nu au acces preferențial la rezultatele de cercetare generate de organizație, conform unei declarații pe propria răspundere în acest sens;
- (c) În bilanț, sau în bilanța cu situația analitică, toate activitățile non-economice, cheltuielile, veniturile și finanțarea acestora sunt prezentate separat de activitățile economice. Activitățile de transfer de cunoștințe au caracter non-economic, în cazul în care acestea sunt efectuate fie de organizația de cercetare (inclusiv departamentele sau filialele acesteia), fie în comun cu astfel de entități, sau în numele acestora, și toate profiturile din activitățile respective sunt reinvestite în activitățile de bază non-economice ale organizației de cercetare (activități CD independente sau în colaborare, diseminare non-exclusivă și nediscriminatorie a rezultatelor de CD, educație publică). Caracterul non-economic al activităților de transfer de cunoștințe nu este periclitat de contractarea prestării de servicii corespunzătoare către părți terțe prin intermediul unor licitații deschise;
- (d) Activitatea economică este auxiliară, cu alte cuvinte corespunde unei activități care este absolut necesară pentru funcționarea organizației de cercetare, sau care este legată intrinsec de utilizarea non-economică principală a acesteia și care are un domeniu de aplicare limitat. Se va considera că așa stau lucrurile atunci când activitățile economice consumă exact aceiași tipuri de resurse (de exemplu, materiale, echipamente, forță de muncă și capital fix) ca și activitățile non-economice, iar ponderea alocată în fiecare an unor astfel de activități economice nu depășește 20% din totalul anual de resurse alocate de entitatea respectivă.

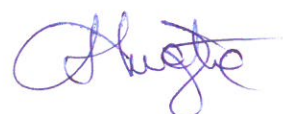
Dacă cel puțin una dintre condițiile (a), (b), (c), (d) nu este respectată, atunci solicitatul acționează în calitate de agent economic și se verifică respectarea criteriilor și condițiilor de acordare a ajutorului de stat.

(3) Entitățile care desfășoară atât activități economice, cât și activități non-economice (specifice organizațiilor de cercetare), în condițiile în care nu țin contabilitate separată pentru cele două activități, sunt calificate drept agenți economici, chiar dacă ajutorul este acordat pentru activitatea non-economică principală a acestora.

Art.8

(1) Nu pot fi beneficiari, în cadrul schemei de ajutor de stat, agenții economici considerați "întreprinderi în dificultate", așa cum sunt definiți în conformitate cu Orientările privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 249/1/31.07.2014.

(2) În cazul în care un potențial beneficiar a făcut obiectul unui ordin de recuperare, în urma unei decizii anterioare a Comisiei Europene privind declararea unui ajutor de stat ca fiind ilegal și incompatibil cu piața comună, aceasta trebuie să fi fost deja executată și ajutorul integral recuperat, inclusiv dobânda de recuperare aferentă, pentru ca beneficiarul să poată fi eligibil.

(3) În cazul unui proiect de colaborare în cadrul schemei, agentul economic participant, care va fi beneficiarul direct în cadrul schemei, nu va primi ajutor de stat indirect prin organizația de cercetare parteneră, dacă este îndeplinită cel puțin una dintre condițiile de mai jos:

- agentul economic participant suportă în totalitate costul proiectului (din ajutor de stat și din cofinanțare proprie), sau
- rezultatele proiectului care nu conduc la nașterea unor drepturi de proprietate intelectuală pot fi diseminate pe scară largă și orice drept de proprietate intelectuală asupra rezultatelor cercetării care rezultă din activitatea organizației de cercetare sunt în întregime atribuite organizației în cauză⁹, sau
- organizația de cercetare primește de la agenții economici participanți compensarea echivalentă la prețul pieței aferentă drepturilor de proprietate intelectuală care rezultă din activitatea realizată de organizație în cadrul proiectului în cauză și care au fost transferate agentului economic partener¹⁰. Orice contribuție a agentului economic partener la costurile organizației de cercetare va fi dedusă din această compensare.

(4) În cazul în care niciuna din condițiile menționate la punctul (3) nu este îndeplinită, proiectul realizat în colaborare va fi evaluat individual. Dacă contractul între parteneri demonstrează că drepturile de proprietate intelectuală asupra rezultatelor cercetării, cât și drepturile privind accesul la aceste rezultate sunt alocate partenerilor și reflectă în mod corespunzător interesele, munca și contribuția financiară și de altă natură a fiecăruia la proiect, atunci nu este implicat ajutorul de stat indirect. În situația în care condițiile prevăzute la punctul (3) nu sunt îndeplinite, și nici evaluarea individuală a proiectului realizat în colaborare nu conduce la concluzia că nu este implicat ajutorul de stat indirect, atunci valoarea totală a contribuției organizației de cercetare la proiect este considerată ajutor de stat acordat agentului economic.

În aceste condiții, ajutorul combinat rezultat din ajutorul de stat direct pentru un anumit proiect de cercetare și, acolo unde se consideră a fi ajutor, contribuțiile organizațiilor de cercetare la acel proiect, nu poate depăși cotele de ajutor aplicabile pentru fiecare agent economic beneficiar.

(5) Numărul estimativ de beneficiari ai acestei scheme de ajutor de stat este de circa 1000.

7. Condiții și criterii de aplicabilitate

Art.9

Ajutorul de stat se acordă dacă sunt îndeplinite, cumulativ, toate condițiile și criteriile prevăzute în prezentul act, în limita bugetului disponibil.

⁹ "În întregime alocat" organizației de cercetare înseamnă că aceasta se va bucura de toate beneficiile economice rezultate din drepturile de proprietate în cauză, cuprinzând atât dreptul de proprietate, cât și cel de vânzare de licență. Aceste condiții sunt îndeplinite și în cazul în care organizația decide să încheie viitoare contracte privind aceste drepturi, inclusiv asupra licenței, cu partenerii de colaborare.

¹⁰ Compensarea echivalentă calculată la prețul pieței pentru dreptul de proprietate intelectuală se referă la compensarea tuturor beneficiilor rezultate dintr-un asemenea drept. În conformitate cu principiile generale privind ajutorul de stat și ținând cont de dificultățile întâmpinate în cele mai multe cazuri în stabilirea prețului pieței, se va considera că această condiție este îndeplinită dacă organizația de cercetare negociază, ca și un vânzător, în vederea obținerii beneficiului maxim la momentul semnării contractului.

Art.10

(1) Partea din proiectul de cercetare, dezvoltare și inovare care beneficiază de ajutor trebuie să se încadreze complet într-una sau în mai multe dintre categoriile următoare:

- (a) cercetare fundamentală;
- (b) cercetare industrială;
- (c) dezvoltare experimentală;
- (d) studii de fezabilitate;
- (e) activități de inovare.

(2) Ajutorul de stat se acordă prin decontarea cheltuielilor (costurilor) eligibile, conform tranșelor stabilite în contractul de finanțare. Totalul cheltuielilor eligibile decontate nu poate depăși suma prevăzută în contractul de finanțare.

(3) Ajutorul de stat se acordă fără a depăși intensitatea ajutorului de stat aplicabil pe fiecare categorie.

Art.11

Fiecare solicitant în cadrul Schemei trebuie să se înscrie în prealabil în Registrul Național al Potențialilor Contractorilor (RPC). Acest registru conține toate datele de identificare și situațiile economico-financiare actualizate ale fiecărui solicitant:

- informații generale;
- date despre bonitatea beneficiarului,
- resursa umană disponibilă;
- documente scanate în original: certificat unic de înregistrare, certificat fiscal, act de constituire, statut, ultimul bilanț contabil, contul de profit și pierderi;
- structura acționariatului (persoane fizice și juridice);
- componența organului de conducere/consiliului de administrație;
- declarația pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea condițiilor generale de eligibilitate.

Autoritatea care administrează Schema va verifica în RPC îndeplinirea anumitor condiții de eligibilitate a beneficiarilor, precum și tipul de beneficiar (întreprindere mare, mijlocie sau mică).

8. Durata schemei de ajutor de stat

Art.12

(1) Schema intră în vigoare la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se aplică până la 31 decembrie 2020.

(2) Plata ajutorului către beneficiarii schemei se poate face până la 31 decembrie 2023.

9. Bugetul schemei de ajutor de stat

Art.13

(1) Bugetul Schemei finanțat din fonduri publice, este de 1.500.000.000 lei pe perioada 2015 – 2020. Bugetul anual de plăți este repartizat anual după cum urmează:

milioane lei

<i>Program PNCDI III</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>Total ajutor de stat</i>
<i>Creșterea competitivității economiei românești prin cercetare și inovare</i>	250	250	250	250	250	250	1500

(2) Cuantumul ajutorului de stat pentru fiecare beneficiar în parte nu va depăși pragurile de notificare prevăzute la art.4 din Regulamentul 651/2014.

10. Eligibilitate

Art.14

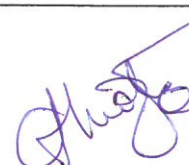
Sunt eligibile pentru a primi ajutor de stat prin această Schemă numai proiectele pentru care beneficiarul a depus o propunere de proiect la autoritatea care administrează Schema, acceptată pentru finanțare de către furnizorul de ajutor de stat, înainte de începerea activităților proiectului.

Art.15

Tipurile de proiectele ce vor fi finanțate în cadrul schemei sunt:

Tip de Proiect CDI	Descriere	Activități eligibile
Proiect experimental-demonstrativ (demonstrare concept)	Sprijin direct la operatorul economic pentru realizarea de modele/ soluții pentru produse/ tehnologii/ metode/ sisteme/ servicii noi. Se concretizează prin modele experimentale, modele funcționale, tehnologii de laborator etc.	- cercetare fundamentală - cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate
Proiect de dezvoltare experimentală	Sprijin direct la operatorul economic pentru realizarea proiectelor pentru execuția de prototipuri/ instalații pilot etc. (sau echivalent: planuri de lucrări, planuri de implementare etc.). Se concretizează prin realizarea documentațiilor tehnice de execuție pentru prototipuri/ instalații pilot etc. (sau echivalent).	- dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate
Proiect de transfer la operatorul economic	Sprijin pentru cerere de cercetare de la organizații de CD publice, pentru elaborarea/fabricarea de prototipuri/ instalații pilot etc., pentru produse/ tehnologii/ metode/ sisteme servicii noi (sau echivalente pentru planuri de lucrări, planuri de dezvoltare etc.). Se concretizează prin omologarea de prototipuri / instalații pilot etc. premergătoare seriei zero.	- cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate - activități de inovare

Proiect de valorificare la operatorul economic	Sprijin pentru cerere de rezultate de cercetare de la parteneri organizații CD publice, pentru punerea în fabricație/ aplicare/ operare a produselor/ tehnologiilor / metodelor/ sistemelor noi la operatorul economic sau alte categorii de beneficiari (ex.: organisme ale administrației publice, organizații publice etc.).	- cercetare fundamentală - cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate
Cecuri de inovare	Sprijin pentru facilitarea achiziționării de servicii de CDI de la organizații publice de cercetare. Rezultat: cel puțin model experimental, exclusiv în domenii de specializare inteligentă.	- cercetare fundamentală - cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate - activități de inovare
Parteneriate orientate	Proiecte de inovare conduse de firme, care oferă soluție inovatoare la o comandă publică (achiziție publică pentru inovare).	- cercetare fundamentală - cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate
Cluster inovativ	Susținerea formării și consolidării structurilor conglomerate care reunesc companii și organizații de cercetare cu profil tehnologic similar și/sau complementar, cu precădere în domeniile de specializare inteligentă. Activitățile se concentrează în jurul companiilor și urmăresc dezvoltarea și planificarea implementării agendelor CDI strategice stabilite la nivelul clusterului, în scopul creșterii șanselor de afirmare și inserare viabilă a acestuia în circuitele economice internaționale.	- cercetare fundamentală - cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate - activități de inovare
Centru de competență	Atragerea i) a cercetătorilor renumiți pentru cercetări de frontieră, sau ii) atragerea profesioniștilor pentru diseminare cunoștințe științifice în domeniile de interes specifice. Activitățile se desfășoară în universități selectate pe bază de competiție (criteriile cheie de selecție includ perspectivele domeniilor propuse, condițiile de găzduire și acordurile de acces la diverse infrastructuri de cercetare din țară, iar finanțarea susține asigurarea costurilor curente, a celor cu personalul permanent și a programului de burse internaționale).	- cercetare fundamentală - cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate
Concursuri	Pentru antrenarea tinerilor în activități de cercetare aplicativă și încurajarea antreprenoriatului.	- cercetare fundamentală - cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate
Platforme tehnologice	Crearea de platforme tehnologice, cu nominalizarea domeniilor abordate: echipamente și sisteme de telecomunicații, echipamente de măsură și control, biotehnologie medicală și altele asemenea, precum și a activităților specifice: cercetare științifică, dezvoltare tehnologică, învățământ, consultanță tehnologică, preluarea și aplicarea rezultatelor cercetării de către agenții economici care își desfășoară activitatea în platforma tehnologică, inclusiv realizarea, utilizarea în regim de microproducție sau comercializarea modelelor experimentale, prototipurilor sau a produselor obținute și altele asemenea.	- cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate
Centre de transfer tehnologic	Crearea sau modernizarea unui Centru de transfer tehnologic – infrastructură CDI a cărei activitate constă în stimularea inovării și transferului tehnologic în scopul introducerii în circuitul economic a rezultatelor	- cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate

	cercetării, materializate în produse, procese și servicii noi sau îmbunătățite.	
Formarea resursei umane pentru transfer tehnologic	Crearea sau modernizarea unui Centru de informare tehnologică - infrastructură CDI care desfășoară în scopul stimulării valorificării rezultatelor CD, creării și Crearea sau modernizarea unui Birou de legătură cu industria (tip camere de comerț județene)– infrastructură CDI al cărei obiect de activitate constă în stabilirea, menținerea și extinderea legăturilor dintre furnizorii rezultatelor cercetării-dezvoltării și mediul socioeconomic/agenții economici, în scopul facilitării transferului tehnologic. Proiecte de dezvoltare a capacității departamentelor de marketing și de transfer tehnologic din organizațiile publice de cercetare.	- cercetare industrială - dezvoltare experimentală
Parc științific	Organizare adiacentă unei universități și servește pentru facilitarea transferului de tehnologie de la cercetare și învățământ la firme și organizații din cadrul parcului sau din zone vecine, pentru susținerea dezvoltării unei firme etc.	- cercetare industrială - dezvoltare experimentală - studii de fezabilitate - activități de inovare

11. Intensitatea ajutorului de stat

Art.16

(1) Intensitatea maximă a ajutorului de stat, pentru fiecare agent economic, nu trebuie să depășească:

- 100% pentru cercetarea fundamentală;
- 50% pentru cercetarea industrială;
- 25% pentru dezvoltarea experimentală.

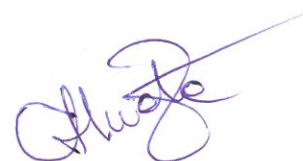
(2) Pentru cercetarea industrială și dezvoltarea experimentală se va acorda un bonus de 10% pentru întreprinderile mijlocii și de 20% pentru întreprinderile mici, până la o intensitate maximă a ajutorului de 80%.

(3) Pentru cercetarea industrială și dezvoltarea experimentală se va acorda un bonus de 15%, până la o intensitate maximă a ajutorului de 80 % din costurile eligibile, dacă este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

(i) proiectul implică o colaborare efectivă:

- între întreprinderi dintre care cel puțin una este IMM și niciuna dintre întreprinderi nu suportă singură mai mult de 70 % din costurile eligibile; sau
- între o întreprindere și una sau mai multe organizații de cercetare, în cazul în care aceste organizații suportă cel puțin 10 % din costurile eligibile și au dreptul de a publica rezultatele cercetărilor proprii;

(ii) rezultatele proiectului sunt difuzate pe scară largă prin conferințe, prin publicări, prin registre cu acces liber, sau prin intermediul unor programe informatice gratuite, sau de tip sursă general accesibilă ("open source").

Art.17

Pentru realizarea de studii de fezabilitate pregătitoare pentru activitățile de cercetare-dezvoltare intensitatea ajutorului nu va depăși, per beneficiar, 50% din costurile eligibile pentru întreprinderile mari, 60% din costurile eligibile pentru întreprinderile mijlocii și 70% din costurile eligibile pentru întreprinderile mici.

Art.18

(1) Intensitatea ajutorului acordat pentru activități de inovare pentru IMM nu va depăși, per beneficiar, 50% din costurile eligibile ale acestor activități.

(2) În cazul ajutoarelor pentru serviciile de consultanță în domeniul inovării și pentru serviciile de sprijinire a inovării, intensitatea ajutorului poate fi majorată până la 100% din costurile eligibile, cu condiția ca valoarea totală a ajutoarelor pentru serviciile de consultanță în domeniul inovării și serviciile de sprijinire a inovării să nu depășească 200 000 EUR per IMM, pe durata oricărei perioade de trei ani.

12. Cheltuieli (costuri) eligibile

Art.19

(1) În cadrul activităților de cercetare fundamentală, cercetare industrială și dezvoltare experimentală sunt eligibile următoarele tipuri de costuri:

(a) costurile cu personalul: cercetători, tehnicieni și alți membri ai personalului auxiliar, în măsura în care aceștia sunt angajați în proiect;

(b) alte costuri de exploatare, inclusiv costurile materialelor, consumabilelor și ale altor produse similare, suportate direct ca urmare a proiectului.

(b) costurile instrumentelor și ale echipamentelor, în măsura în care acestea sunt utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. În cazul în care aceste instrumente și echipamente nu sunt folosite pe întreaga lor durată de viață în proiect, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate;

(c) costurile cu clădirile și terenurile, în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata perioadei acestei utilizări. În ceea ce privește clădirile, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate. În cazul terenurilor, sunt eligibile costurile transferului comercial sau costurile de capital efectiv suportate;

(d) costurile aferente cercetării contractuale, cunoștințelor și brevetelor cumpărate sau obținute cu licență din surse externe, în condiții de concurență deplină, precum și costurile aferente serviciilor de consultanță și serviciilor echivalente folosite exclusiv pentru proiect;

(e) cheltuielile de regie.

(2) Pentru studii de fezabilitate, sunt eligibile costurile aferente studiilor.

(3) Pentru activitățile de inovare sunt eligibile următoarele costuri:

(a) costurile obținerii, validării și protejării brevetelor și altor active necorporale;

- (b) costurile pentru detașarea de personal cu înaltă calificare de la o organizație de cercetare sau de la o întreprindere mare, care efectuează activități de cercetare, dezvoltare și inovare, într-o funcție nou creată în cadrul întreprinderii beneficiare, fără să se înlocuiască alți membri ai personalului. Sunt eligibile toate costurile de personal aferente închirierii și încadrării în muncă a personalului cu înaltă calificare, inclusiv costurile aferente folosirii unei agenții de recrutare și indemnizația de deplasare pentru personalul detașat. Costurile unor servicii de consultanță prestate de personalul cu înaltă calificare, fără ca acesta să fie angajat la beneficiar, nu sunt eligibile;
- (c) costurile pentru serviciile de consultanță în domeniul inovării (costuri cu servicii de consultanță, asistență și formare profesională în ceea ce privește transferul de cunoștințe, achiziția, protecția și valorificarea activelor necorporale, utilizarea standardelor și a reglementărilor care le conțin);
- (d) costurile pentru serviciile de sprijinire a inovării (costuri cu spații de lucru, bănci de date, biblioteci, cercetare de piață, laboratoare, etichetare de calitate, testarea și certificarea calității în scopul dezvoltării de produse, procese sau servicii mai eficiente).

13. Cumul

Art.20

Intensitățile maxime de finanțare permise de această schemă se aplică indiferent de sursa fondurilor publice implicate: locală, regională, națională sau comunitară.

Art.21

Ajutorul de stat prevăzut este acordat în cadrul Schemei este acordat doar pentru proiectele care nu sunt și nu au fost finanțate înainte din alte fonduri publice naționale sau comunitare, inclusiv din măsuri de sprijin de natura ajutorului de minimis, pentru aceleași costuri eligibile (în concordanță cu declarațiile pe propria răspundere ale beneficiarilor). Autoritatea care administrează Schema trebuie să verifice respectarea acestei prevederi.

14. Efectul stimulat

Art.22

Acordarea ajutorului trebuie să aibă ca rezultat intensificarea activităților de cercetare, dezvoltare și inovare la nivelul beneficiarului. Efectul direct al ajutorului se va materializa în diversificarea și creșterea importanței, volumului de cheltuieli și impactului activităților CDI, ca și ameliorarea productivității la agențul economic.

Art.23

Ajutoarele pentru IMM-uri sunt considerate a avea un efect stimulat în cazul în care activitățile din cadrul proiectului au început după depunerea de către beneficiar a propunerii de proiect pentru obținerea ajutorului, sau a cererii de acordare a ajutorului. Efectul stimulat nu este perturbat dacă înainte de depunerea cererii de finanțare beneficiarul a realizat pentru

proiectul respectiv studii de fezabilitate pentru care nu solicită ajutor de stat. Cererea de ajutor conține cel puțin următoarele informații:

- (a) denumirea întreprinderii și dimensiunea acesteia;
- (b) descrierea proiectului, inclusiv data începerii și a încheierii acestuia;
- (c) locul de desfășurare a proiectului;
- (d) lista costurilor proiectului;
- (e) tipul de ajutor (grant, împrumut, garanție, avans rambursabil, injecție de capital sau altele) și valoarea finanțării publice necesare pentru proiect.

Art.24

În cazul întreprinderilor mari, efectul stimulatîv trebuie examinat de către autoritatea care administrează Schema, înainte de acordarea ajutorului. În acest sens, aceasta verifică, înainte de acordarea ajutorului în cauză, în plus față de îndeplinirea condiției pentru IMM-uri, dacă propunerea de proiect și documentele însoțitoare conțin date suficiente din care să rezulte îndeplinirea a cel puțin unuia dintre următoarele criterii, în condițiile acordării ajutorului de stat:

- a) o creștere substanțială a domeniului de aplicare a proiectului sau a activității, ca urmare a ajutorului; sau
- b) o creștere substanțială a valorii totale a cheltuielilor suportate de beneficiar pentru proiect sau activitate, ca urmare a ajutorului; sau
- c) o creștere substanțială a ritmului de finalizare a proiectului sau activității în cauză.

Art.25

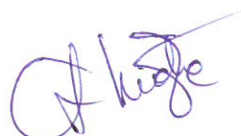
Înainte de a acorda ajutor beneficiarilor din grupul țintă, autoritatea care administrează Schema va analiza următoarele:

- creșterea netă a activității de cercetare-dezvoltare-inovare la agenții economici;
- contribuția măsurii la dezvoltarea globală a sectorului în cauză, privind nivelul cercetării-dezvoltării-inovării;
- contribuția măsurii la îmbunătățirea situației comunitare, privind cercetarea-dezvoltarea-inovarea în contextul internațional.

15. Monitorizare și raportare

Art.26

Furnizorul de ajutor de stat va transmite Consiliului Concurenței o fișă de informații referitoare la prezenta schemă de ajutor de stat, în forma prevăzută în Anexa II la Regulamentul nr.651/2014, în vederea transmiterii către Comisia Europeană în termen de 20 de zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a prezentei scheme. Aceste informații vor fi publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și pe site-ul Comisiei.

Art.27

În vederea asigurării transparenței și a unui control eficient al ajutoarelor de stat, furnizorul de ajutor de stat și autoritatea care administrează Schema vor aplica prevederile art. 25 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, și vor transmite Consiliului Concurenței rapoarte anuale privind schema de ajutor de stat instituită de prezenta decizie, în vederea transmiterii acestora Comisiei Europene, conform cu Regulamentul CE nr. 659/1999 și cu Regulamentul CE nr. 794/2004.

Art.28

(1) Schema de ajutor de stat va fi publicată integral pe pagina ("site"-ul) furnizorului de ajutor de stat la adresa <http://www.research.ro> și pe pagina autorității care administrează Schema de ajutor și nu se va implementa înainte de publicare. Informațiile se publică sub formă de foaie de calcul cu date, care permite căutarea, extragerea și publicarea cu ușurință a datelor pe internet, de exemplu în format CSV sau XML. Accesul la pagina de internet este permis oricărei părți interesate, fără restricții. Pentru accesarea paginii de internet nu este necesară înregistrarea prealabilă a utilizatorului.

(2) Se publică următoarele informații privind acordarea ajutoarelor individuale:

- numele beneficiarului;
- identificatorul beneficiarului;
- tipul beneficiarului (organizație de cercetare, agent economic IMM/mare) la data acordării ajutorului;
- regiunea în care este situat beneficiarul, la nivelul NUTS II;
- sectorul de activitate la nivelul grupei CAEN (2);
- elementul de ajutor, exprimat ca valoare întreagă în monedă națională;
- instrumentul de ajutor (subvenție);
- data acordării ajutorului;
- obiectivul ajutorului;
- autoritatea care furnizează ajutorul de stat;
- autoritatea care administrează schema de ajutor de stat;
- referința măsurii de ajutor.

Art.29

Furnizorul de ajutor de stat și autoritatea care administrează Schema vor păstra evidența detaliată a ajutoarelor acordate în baza prezentei scheme pe o durată de 10 ani de la data la care ultima alocare specifică a fost acordată în baza prezentei scheme. Această evidență trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a demonstra respectarea condițiilor impuse de legislația comunitară în domeniul ajutorului de stat, inclusiv informații privind tipul de beneficiar, efectul stimulat, costurile eligibile și intensitatea ajutorului.

Art.30

(1) Furnizorul de ajutor de stat are obligația de a supraveghea permanent ajutoarele acordate, aflate în derulare, și de a dispune măsurile care se impun.

(2) Furnizorul de ajutor de stat are obligația de a transmite Consiliului Concurenței, în formatul și în termenul prevăzut de Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat la nivel național.

Art.31

Pe baza unei cereri scrise, furnizorul va transmite Comisiei Europene, prin Consiliul Concurenței, în 20 de zile lucrătoare, sau în termenul fixat în cerere, toate informațiile pe care Comisia Europeană le consideră necesare pentru evaluarea respectării condițiilor acestei scheme de ajutor de stat.

Art.32

Autoritatea care administrează Schema are obligația de a pune la dispoziția furnizorului de ajutor de stat, în formatul și în termenul solicitat de către acesta, toate datele și informațiile necesare în vederea îndeplinirii procedurilor de raportare și monitorizare ce cad în sarcina furnizorului conform prezentului capitol.

